

EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

2021

ELTE GYAKORLÓ ÓVODA ÉS EGYSÉGES GYÓGYPEDAGÓGIAI
MÓDSZERTANI INTÉZMÉNY
OM AZONOSÍTÓ: 034374

TARTALOM

1. Bevezetés	2
<i>A teljes körű egészségfejlesztés célja</i>	<i>2</i>
<i>Az egészségfejlesztés főbb területei.....</i>	<i>2</i>
<i>Egészség és fenntarthatóság</i>	<i>3</i>
<i>Az óvodai egészségfejlesztés célja</i>	<i>3</i>
2. Helyzetkép	4
<i>Infrastruktúra.....</i>	<i>4</i>
<i>Oktatás – oktatási szerkezet.....</i>	<i>4</i>
<i>Humán erőforrás.....</i>	<i>4</i>
<i>Hagyományaink</i>	<i>5</i>
3. A környezeti és egészségnevelési intézményi alapelvek, célok	5
<i>Hosszú távú céljaink.....</i>	<i>5</i>
<i>Rövid távú céljaink</i>	<i>6</i>
4. Az egészségfejlesztés feladatai	6
<i>Egészséges életmódra nevelés.....</i>	<i>6</i>
<i>Az egészséges életmód alakításának területei</i>	<i>7</i>
5. Balesetek megelőzésére nevelés, elsősegélynyújtás	9
6. Pszichohigiénés egészségfejlesztés	10
Legitimációs záradék	12

1. Bevezetés

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja és a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve, valamint a Pedagógiai szakszolgálatokról szóló EMMI rendelet az óvodai nevelés, a gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás alapvető feladatának a gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítését jelöli meg. Ezeknek a szükségleteknek kielégítése biztosíthatja a kisgyermek (0-7 éves korú) egészséges fejlődését. Az egészségvédő potenciál fejlesztése megköveteli, hogy az óvodai nevelés segítse az egészséges életvitel iránti igény kifejlődését, az egészséges életmód választását, az egészséget károsító magatartások visszaszorítását, a lelki gondozást.

Az egészség védelme és karbantartása, az egészséges életmód tanítható, fejleszthető óvodáskorban, de már a korai gyógypedagógiai fejlesztésben részesülő korosztálynál is. Az egészségre nevelés jellemzőit a gyermek életkori sajátosságai és állapota határozzák meg.

A teljes körű egészségfejlesztés célja

Fontos, hogy az óvodai/szakszolgálati intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a mindennapokban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben. Az egészségfejlesztési folyamatban a pedagógusok/pedagógiai munkát segítő kollégák által végzett tevékenység a gyermek és szülő intézményi életében való részvételét úgy befolyásolják, hogy az a gyermek egészségi állapotának kedvező irányú változását eredményezi.

A mindennapokban kiemelt figyelmet fordítunk a gyermek egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő tevékenységekre.

Feladataink az egészségnevelés területén, hogy a gyermek képességeit szem előtt tartva felkeltjük a gyermek igényét az egészséges életvitel iránt, gondozzuk érzelmi, akarat, értelmi képességeit és kialakítjuk az egymással kapcsolatos szociális együttműködési készségeket. Az egészség e három jellemzője megbonthatatlanul egybefonódik a kiegyensúlyozott, harmonikus személyiségfejlesztés feladatával.

Az intézményi egészségnevelési feladatainkat két részre oszthatjuk -*egészségfejlesztés (promóció)* és *megelőzés (prevenció)*-, melyek elválaszthatatlanok, és az óvodai/szakszolgálati nevelés valamennyi szakaszára vonatkoznak.

A teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a gyermekek biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beilleszthető a nevelési-oktatási intézményben megvalósuló átfogó prevenció programokba.

Az egészségfejlesztés főbb területei

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapi mozgás, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése,
- a bántalmazás megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi és környezeti higiéné

Egészség és fenntarthatóság

A környezet és az egészség egymástól el nem választható fogalom. Egészséges élet nem létezik a természet, a környezet óvása nélkül, mert az általunk okozott környezeti szennyezések károsan hatnak az emberi szervezet működésére.

Az intézményre nagy feladat és felelősség hárul a gyermek egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységével szolgálja a gyermekek egészséges testi, lelki- és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével az intézmény segíti azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyermek egészségi állapotát javítják. Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tisztelésére is nevel.

A környezet és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természetkörnyezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti, környezeti szennyezések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére. Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket.

Az egészségfejlesztési program jogszabályi háttere

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 45/2014 (X.27.) EMMI rendelet. A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet módosítása
- Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Kormányrendelet
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelete a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 15/2013 (II. 26.) EMMI rendelete a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 8/2014 (I. 30.) EMMI rendelet. A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet módosítása
- Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény

Az óvodai egészségfejlesztés célja

Az óvodai egészségfejlesztés célját a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 128. § határozza meg, mely szerint:

„(1) A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy anevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljestesti-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

(2) A nevelési-oktatási intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési- oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek és a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.”

2. Helyzetkép

Az intézmény a nevelés-fejlesztés szempontjából két óvodai tagozattal (beszédfogyatékos gyermekek, értelmileg akadályozott gyermekek) és szakszolgálati feladattal (koragyermekkori intervenció) rendelkezik. A Gyakorló Óvoda gyógypedagógiai óvodai tagozatán középsúlyos értelmi fogyatékos gyermekek, a logopédiai óvodai tagozatán beszédfogyatékos gyermekek speciális óvodai nevelése valósul meg, 2-2 óvodai csoportban, maximálisan 45 gyermekkel. Az intézmény feladata a gyermekcsoportok vizsgálati- és fejlesztési rendszerének folyamatos felülvizsgálata, a differenciált foglalkoztatás módszertanának fejlesztése. Az intézmény kezdetektől részt vett a hallgatók gyakorlati képzésében, így az újszerű vizsgálati- és terápiás módszerek a gyakorlati képzés szerves részét alkotják. Az alapfeladat ellátásán túl igényként jelentkezett a sérült gyermekeket nevelő családok részéről a csecsemők és kisgyermekek ellátása is. Ezt az ellátási formát, azaz a korai gyógypedagógiai fejlesztést kezdetben az óvodai tagozatokhoz csatoltan alakítottuk ki. A koragyermekkori intervenciók tevékenység 2015-től szakszolgálati keretek között szerveződik.

Infrastruktúra

Az intézmény egy ötemeletes panelépület első, második, harmadik és negyedik emeletén helyezkedik el. Az épület részben akadálymentes, felújítása folyamatosan történik a sajátos nevelési igényű gyermekek szükségleteinek figyelembevételével. Az óvodai csoportszobák és korai fejlesztőszobák, egyéni fejlesztő helyiségek és mozgásfejlesztő szobák bútorzata a méltányos oktatási környezet alapkövetelményeinek figyelembevételével, az ellátott gyermekek fogyatékosági típusainak és életkorának megfelelően került felújításra az elmúlt években.

Oktatás – oktatási szerkezet

Az intézmény többcélú (gyakorló) köznevelési intézmény sajátos nevelési igényű, atipikus fejlődésű gyermekek számára. Ellátási területünk Budapest és Pest megye. A gyermekek óvodai nevelését-fejlesztését, valamint korai gyógypedagógiai fejlesztését a fogyatékosági típusoknak megfelelően, a szakértői véleményben foglaltak szerint végezzük. Ennek értelmében biztosítjuk az intézménybe javasolt gyermekek egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs ellátását. Módszertani segítséget adunk az országban működő hasonló célkitűzésű intézményeknek, gyakorló intézményként az alkalmazott és kipróbált vizsgálati- és terápiás módszereket megismertetjük elsősorban a gyógypedagógus jelöltekkel.

Humán erőforrás

A nevelőtestület elfogadja és magáénak vallja az egészséges életvitelre és környezetbarát gondolkodásra nevelés alapelveit. Az óvodapedagógus/gyógypedagógus feladata segíteni a gyermek önálló véleményalkotásának kialakulását, döntési képességeinek fejlődését a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.

A tágabb és szűkebb környezet közvetlen, tapasztalati úton történő megismerésével lehet elérni, hogy a gyermek tisztelje a környezetét és bátran alakítsa azt anélkül, hogy kárt okozna benne.

Nevelési célunk, hogy az óvodáskorú gyermek környezettudatos viselkedését megalapozzuk. Ebben a folyamatban a gyermeket körülvevő felnőttek (a szülő, a gyógypedagógus/óvodapedagógus/pszichológus, a pedagógiai munkát segítő kollégák) példája elengedhetetlen.

Az intézmény személyi összetétele: gyógypedagógusok, logopédusok, óvodapedagógusok, pszichológus, gyógytornász, gyógypedagógiai asszisztensek, dajkák, óvodatiitkár.

Az egészségnevelést segítő külső szakemberek: alkalomszerűen gyermekorvos, védőnő, szociális segítő.

Hagyományaink

Környezetünk megismerésének és óvásának igényét, intézményünk hagyományait tudatosan alakítjuk a gyermekekben a foglalkozásokon és a rendszeres környezetvédelmi tevékenykedtetés során is. A környezettudatos viselkedés kialakítása, a környező világról szerzett tapasztalatok feldolgozása kiemelt pedagógiai feladatunk.

- „Sasoló” természetbúvár óvodai programot szervezünk képzett zoológus vezetésével.
- A külső környezetünk alakítására a teraszokon és az udvaron virágültetést szervezünk.
- Az őselemekhez kapcsoltan (VÍZ-TŰZ-FÖLD-LEVEGŐ) projekteket, illetve témaheteket szervezünk.
- Óvodásaink testi-lelki fejlődésének megalapozására a családdal szorosan együttműködve szervezzük az egészségnevelő és prevenció munkánkat.
- Naponta zöldség/gyümölcs tízórait kapnak a gyermekek a szülők segítségével.
- A gyermekek naponta mozognak, illetve mozgásfejlesztés foglalkozásokon vesznek részt.
- A pszichés egészség megőrzéséhez a családoknak és a gyermekeknek is pszichológust biztosítunk.
- A tanév végén tapasztalatszerző kirándulásokon veszünk részt

3. A környezeti és egészségnevelési intézményi alapelvek, célok

Hosszú távú céljaink

- Rendszerszemléletre nevelés

Tegyük képessé a gyermeket arra, hogy képességeihez mérten a megszerzett ismereteit össze tudja kapcsolni az életben tapasztalt valós dolgokkal, lássa meg a problémákat és az azok közötti összefüggéseket, keressen választ, megoldást azokra.

- Tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés

Alapozzuk meg a gyermekben a természet, az épített és társadalmi környezet, benne az

ember harmóniájának megőrzését szolgáló szokásrendszert (értelmileg, érzelmileg, erkölcsileg, esztétikailag). Felelős, elkötelezett, környezettudatos és kulturált magatartással működjön közre a szülőföld, a lakóhely, az intézmény esztétikus környezetének kialakításában, megőrzésében.

- Fenntarthatóságra nevelés

Alakítsuk ki a gyermekben a szűkebb és tágabb környezetért felelős, aktív, együttműködésre alapozott magatartásformákat, életvitelt, a jövőre, a fenntarthatóságra irányuló személyes attitűdökét. Az intézmény minden dolgozója törekedjen a komplex testi-lelki-szociális értékek védelmére, az ökológiailag fenntartható, egészséges élő és élettelen környezet kialakítására.

- Testi-lelki egészségre nevelés

Tudatosodjon a gyermekben, hogy az egészség érték, tenni kell érte. Értse meg az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságát. Alakuljon ki a gyermekben az egészséges életmód utáni igény.

- Társas készségek fejlesztése, tolerancia és segítő életmód

Ismertessük meg a gyermekkel a konfliktuskezelés, az együttműködési készség, a döntési képesség, az érzelmi, indulati állapot kezelésének lehetséges változatait a foglalkozások és szabadidős tevékenységek nyújtotta lehetőségek maximális kihasználásával. Alakítsuk ki a gyermekben a társas környezetére és önmagára irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek.

- Foglalkozásközi integráció

Legyünk képesek a különböző ismeretek anyagát összekapcsoló, harmonizáló pedagógiai módszerek alkalmazására, a környezeti és egészségnevelés kapcsán a pedagógusok közti együttműködés új formáinak, módszereinek alkalmazására.

Rövid távú céljaink

- Az egészséget támogató biztonságos, esztétikus munkakörnyezet kialakítása és védelme.
- Környezettudatos magatartásformák kialakítása.
- Alapvető higiéniai normák megismertetése és betartatása.
- Helyes napirend és életrend kialakítása.
- Az étkezési kultúra fejlesztése, az egészséges táplálkozás szorgalmazása.
- A szabadidő hasznos eltöltése.
- Testi-lelki egészségvédelem a gyermekek és dolgozók körében.

4. Az egészségfejlesztés feladatai

Egészséges életmódra nevelés

Az egészségmegőrzésre irányuló gondozás, a személyi és környezeti higiénia, valamint a lelki gondozást is jelenti. Az egészséges életmódra nevelés során a családokkal szoros együttműködést alakítunk ki.

A gondozás és egészséges életmódra nevelés célja

A gyermek szervezetének védelme, a gyermek gondozása, a testi szükségletek kielégítése, a testi képességek kibontakoztatása, a mozgáskészség fejlesztése, a higiéniai szokások kialakítása, a test és lélek harmonikus fejlődésének biztosítása a szülőkkel szoros együttmű-

ködésben történik.

Feladataink az egészséges életmód kialakításában

Az intézményben az életritmus a táplálkozás a testápolás, az öltözködés, mozgás, pihenés és alvás megszervezésével, az ehhez kapcsolódó gyermeki tevékenységekkel a gyermek egyéni sajátosságainak figyelembe vételével és az ezen alapuló szokások kialakításával biztosítjuk a megfelelő életmódot. Az életmód, a helyes életritmus, a jól szervezett napirend biztosítja a gyermekek egészséges fejlődését és ez a gondozás fontos feladata is.

A szokás és szabályrendszerbe beépített tevékenységek visszahatnak az életkori folyamatokra, a tevékenységek időtartama igazodik az életkori sajátosságokhoz.

Az egészséges életmód alakításának területei

• Gondozás

A gyermekek más-más óvodai közösségekből kerülnek intézményünkbe, ezért a szokásrendszerük eltérő, személyiségfejlődésük eltérhet az életkoruknak megfelelő fejlettségi szinttől. Elsődleges feladatunk, az egységes szokás-és szabályrendszer kialakítása az egyéni eltérések figyelembevételével, valamint a személyiségfejlődés elősegítése.

A gondozás célja az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegség megelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása, belső igénnyé fejlesztése. A gyermek testi és lelki egészségének védelme, megőrzése, a gyermek testi komfortérzetének kialakítása.

A gondozási feladatok teljesítése bensőséges óvodapedagógus - gyógypedagógus/gyermek, gyógypedagógiai asszisztens - gyermek, dajka - gyermek kapcsolatot feltételez.

Az egészséges környezet biztosítása

Az intézményi környezet kialakításánál (csoportszobák, fejlesztőszobák, tornaszobák, étkező, terasz) arra törekedtünk, hogy biztosítsuk az egészséges életmódra nevelés céljainak eléréséhez szükséges tárgyi feltételeket. A környezeti feltételek a gondozás hatékonyságát is segítik. A tárgyi környezetet úgy alakítottuk ki, hogy a gyermekek számára könnyen áttekinthető, akadálymentes, biztonságos legyen és segítse, motiválja őket a tevékenységek pontos végrehajtására.

Feladataink

- nyugodt, kiegyensúlyozott légkör kialakítása,
- önállósági törekvések támogatása,
- a gyermek szükségleteinek kielégítése (folyadék, zsebkeendő),
- az eszközök állapotának ellenőrzése (mozgásfejlesztő eszközök, játékok, tisztálkodást és önkiszolgálást biztosító eszközök),
- az eszköztár folyamatos bővítése a speciális szükségletek figyelembe vételével,
- baleset megelőzés, balesetvédelem,
- betegség megelőzés, egészségvédelem,
- a környezet ápolása, szépítése.

Eszközsükséglet

Tisztálkodásnál, testápolásnál:

- elkülönített, jellel ellátott törölközőtartó, megfelelő magasságba helyezve
- tükör
- polc a fogmosó poharaknak és jellel ellátott poharak
- lengőkaros, könnyen kezelhető csaptelepek
- folyékonyszappan adagolók

Étkezésnél:

- háromszintes, rozsdamentes, rögzíthető tálaló kocsi
- gyermek méretű étkészlet és evőeszközök kezesség szerint
- termoszetétes kancsó

Pihenésnél:

- vastag ágyszivacs, cserélhető huzattal
- saját jellel ellátott ágynemű
 - **Betegségek megelőzése**
- A betegségek megelőzése érdekében a megfelelő feltételek biztosítása: külön jellel ellátott törölköző, ágynemű, fogmosó készlet
- A gyermek méretéhez illő, szükségleteinek megfelelő bútorzat kialakítása
- Szellőztetés, légtér fertőtlenítés
- A bútorfelületek, játékok, fejlesztőeszközök tisztántartása
 - **Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés**

A megismerés, az intellektuális gazdagodás, az erkölcsi fejlődés és a viselkedés szabályozása az érzelmeken keresztül szervezhető meg kiegyensúlyozott légkörben. Az érzelmekre épülő elfogadó magatartás biztosítja a gyermek számára az ismeretek befogadását, a szabályok elfogadását, a szociális, esztétikai és erkölcsi érzelmek fejlődését.

Az érzelmi nevelés során fontos, hogy a gyermek tanulja meg megismerni önmagát, szűkebb és tágabb környezetét, sajátítsa el az együttélés szabályait. Fogadja el a másságot a beszédben, szokásrendszerben. Vegye észre és becsülje meg az emberi értékeket.

Olyan biztonságos szeretetteljes környezetet teremtünk, ahol az érzelmi biztonságot nyújtó gyógypedagógus, óvodapedagógus, pszichológus és a pedagógiai munkát segítők személyes példaadásukkal és segítségükkel elősegítik a fogyatékos gyermek önbizalmának erősödését, a társas kapcsolatok kialakulását. A gyermek átélheti az elfogadás, a segítőkészség, az elismerés, a sikerélmény érzését. A felnőtthez fűződő viszony nyújtja azt az érzelmi biztonságot a gyermek számára, amely jó közérzetet, nyugodt, harmonikus tevékenységet tesz lehetővé. Óvodai nevelésünk szorosan támaszkodik a családi nevelésre, a család és az óvoda szoros együttműködésére törekszik (pl.: ünnepélyek tartása barkácsklub keretében, a projektek előkészítésébe a szülők bevonása, szülőklub tartása).

Feladatok az érzelmi, erkölcsi, közösségi nevelés folyamatában

- A szülőkkel való rendszeres kapcsolattartás és a tájékoztatás lehetőségének megteremtése, a gyermek testi-lelki fejlődésének segítése érdekében (szülői értekezletek, fogadóórák, szülőklub, nyíltnap/hét).
- Esztétikus, biztonságos, ingergazdag, tevékenykedtető élettér kialakítása, a fejlesztés sajátosságaihoz alkalmazkodva.
- Esztétikai érzelmek fejlesztése a szép iránti fogékonyság, a művészi élmény befogadására való igény kialakítása (zenei nevelés, anyanyelvi nevelés, vizuális nevelés).
- Szociális érzelmek fejlesztése, erkölcsi, akarati tulajdonságok fejlesztése, erősítése pozitív példaadással (feladatvállalás, együttérzés, feladatvállalás, elfogadás, segítségnyújtás).
- Erkölcsi érzelmek fejlesztése: őszinteség, felelősségérzet, udvariasság, igazságosság, a gyengébb védelme, illemtudó viselkedés.
- Intellektuális érzelmek fejlesztése: kíváncsiság, érdeklődés, csodálkozás, kétely.
- Az akarati tulajdonságok fejlesztése: feladattudat- és feladattartás kialakítása, szabálytudat, kitartás fejlesztése.

Befogadás

Miután a gyermekek a családból vagy különböző közösségekből kerülnek intézményünkbe,

fokozottan törekszünk az érzelmi biztonság, a derűs légkör kialakítására. A befogadás feladata a türelmes, szeretetteljes, empátiás kapcsolat kialakítása, az egyéni igények elfogadása, az otthonosság érzetének kialakítása. Az évek tapasztalatai alapján alakítottuk ki a befogadási rendet.

- Az „új” gyermekek fogadásakor informálódunk a gyermek családban betöltött helyéről, szokásairól, a fogyatékoság tényének családi elfogadásáról.
- A befogadási idő alatt igyekszünk sok közösségi élményt nyújtani.
- Segítjük és figyelemmel kísérjük az új baráti kapcsolatok alakulását, a régiakat pedig erősítjük. Biztatjuk a gyermekeket az egymással való kapcsolatteremtésre, ami a kommunikációs problémák miatt nehezített.
- Vegyes életkorú csoportjainkban fontos az egymáshoz való alkalmazkodás, az egymás iránti érdeklődés és segítségnyújtás igényének kialakítása.
- A gyermekek számára nehézséget okoz az a helyi sajátosság, hogy egy-egy óvodai csoporthoz több felnőtt tartozik (logopédusok, óvodapedagógus, gyógypedagógiai asszisztens, dajka). Fokozott rugalmasságot kíván a gyakorlati képzésben résztvevő hallgatókhoz való alkalmazkodás is.
- Az intézményen belüli biztonságos eligazodást segítik az ajtókon lévő jelek, ikonok.

- **Szocializáció**

A szociális-érzelmi kompetenciák fejlesztése a legösszetettebb gyógypedagógiai/pedagógiai és pszichológiai feladat. A nevelés során fontos, hogy a gyermek és családja tanulja meg elfogadni mását. A gyermek alkalmazkodó készségének, szocializációjának fejlődését a csoportkohézió támogatja, amely előkészíti és elősegíti későbbi integrálhatóságát.

A szülőket rendszeresen tájékoztatjuk gyermekük fejlődéséről, illetve segítséget adunk számukra a gyermek otthoni foglalkoztatásával kapcsolatban. Fontosnak tartjuk a szülők által felvetett problémák kezelését. (fogadóóra, szülői értekezlet, nyílt nap/hét, szülőklub).

Feladataink

- barátságos, otthonos, szeretetteljes, elfogadó légkör biztosítása
- pedagógus-gyermek, gyermek-gyermek kapcsolatának emocionális erősítése
- közös élményekre épülő tevékenységek megszervezése (projektek szervezése, témahét tartása, kompetencia kirándulás, bábszínház)
- a közösségi élet szokásainak kialakítása és a közösségi magatartás kialakítása (a kritika elfogadása)
- a sajátos törődést igénylő gyermek egyedi nevelése, kommunikációs igényének felkeltése (kooperatív megoldásra ösztönző páros és kiscsoportos) tevékenységek biztosítása
- a csoport- és a fejlesztőszobák környezettudatos szemléletű, otthonos, esztétikus és akadálymentes berendezése

5. Balesetek megelőzésére nevelés, elsősegélynyújtás

Nem elég az egészséget megvédeni, de a váratlan események, balesetek megelőzésével az életet is szükséges védeni. Mivel az óvodás korú/korai fejlesztésre járó gyermeknek életkori sajátosságaiából eredően nincs veszélyérzete, ezért a mi feladatunk testi épségének megőrzése és figyelmük ráirányítása a környezet veszélyeire.

Gyermekbalesetnek minősül minden olyan baleset, ami akkor történik, amikor a gyermek az óvoda felügyelete alatt áll. A gyermek testi épségének megóvásáról és erkölcsi védelméről történő gondoskodás az óvodába történő belépéstől annak jogszerű elhagyásáig terjed,

valamint az óvodán kívül tartott programok ideje alatt.

Célunk a gyermek egészségének és testi épségének védelme. Feladatunk egészségvédő, balesetmegelőző ismeretek, egészségvédő készségek kialakítása, gyakorlása, ellenőrzés, folyamatos korrekció.

- **A feltételek biztosítása**

Év elején és a továbbiakban is szükség szerint megbeszéljük az óvoda belső és külső terének balesetvédelmi szabályait, a helyes és helytelen viselkedésmódokat.

Megismertetjük a gyermekkel azokat a helyes magatartási formákat, amelyek betartására a balesetek elkerülése végett szükség van.

Megismertetjük a gyermekkel a játékok és fejlesztőeszközök, valamint a tevékenységek során használt egyéb eszközök biztonságos használatát. Ezen eszközök használatának biztonságossá tétele gyakorlással történik (olló, tű, kés, villa stb.).

A közlekedés szabályait séták során, a valós környezetben ismertetjük meg a gyermekkel, szituációs, valamint szabályjátékok során gyakoroljuk.

Hasonló pedagógiai módon, tudatosan fordulunk a háztartásokban található háztartási gépek használatára vonatkozó szabályok megismertetése felé.

Az előírt szabályok betartásával gondoskodunk az intézményben használatos vegyszerek zárható helyiségben történő elhelyezéséről, és minden egyéb, a balesetvédelmi és tűzvédelmi utasításban foglalt tudnivaló betartásáról.

Minden feladatellátási helyen megbízott, képzett elsősegélynyújtó személy dolgozik, és biztosított az elsősegélynyújtó alapfelszerelés.

- **Az intézmény és a kollégák feladatai**

- A 20/2012. (VIII.31.) rendelet 168. §-a rögzíti, hogy a nevelési-oktatási intézményben a nyitvatartási időben biztosítják a gyermekek felügyeletét, védelmét, figyelemmel a baleset megelőzés szempontjaira.
- Olyan környezetet alakítunk ki, amely alkalmas a balesetbiztonsággal kapcsolatos szokások, magatartási formák elsajátítására.
- Fejlesztjük a gyermek biztonságra törekvő viselkedését.
- Amennyiben az óvodában baleset történik, az elsősegélynyújtást követően azonnal mentőt/ orvost hívunk, illetve értesítjük a szülőt.
- Az intézmény alapidokumentumaiban rögzítjük az intézményi védő, óvó előírásokat.
- Az intézményben bekövetkezett tanuló- és gyermekbalesetekről nyilvántartást vezetünk.
- Kivizsgáljuk a nyolc napon túl gyógyuló sérüléssel járó tanuló- és gyermekbaleseteket.
- Intézkedések hozunk a hasonló balesetek megelőzésére.

6. Pszichohigiénés egészségfejlesztés

A testi, lelki, mentális egészség fejlesztésének célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a gyermek környezetéhez történő alkalmazkodását, és pozitív hatást gyakoroljon a gyermek személyiségének fejlődésére.

A Nkt.62.§ (1) bekezdés g) pontja értelmében az intézmény dolgozóinak kötelessége, hogy a gyermek testi, lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében megtegyen minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő -és szükség esetén más szakemberek- bevonásával.

A lelki egészségfejlesztés az óvodai nevelés/korai-fejlesztés mindennapos gyakorlatában

nem tekinthető különálló feladatnak, hanem minden egyes nevelési mozzanatnak szerves része.

Feladat a gyermek szociális biztonságának, adottságainak, képességeinek, törekvéseinek, személyiségtulajdonságainak kibontakozása, a tartós pszichés stressz feldolgozása, a harmonikus társkapcsolatok és az empátia készség alakítása.

A munkatársi lelki egészség érdekében törekszünk az optimális munkaszervezésre, a szellemi munka higiéniájának megvalósítására, továbbá az egészséges életmód, a megfelelő életvitel igény figyelembe vételére. Általános cél az egészséges mentálhigiénié fenntartása, amely biztosítja a feladatok maradéktalan teljesítését, miközben a kolléga önmagával belső harmóniára és környezetével (természeti és társadalmi) pszichoszociális egyensúlyra törekszik.

Legitimációs záradék

Az ELTE Gyakorló Óvoda és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény
Egészségfejlesztési programját

Elfogadta:

.....
a nevelőtestület nevében

Budapest, 2021.

Véleményezési jogát gyakorolta:

.....
a szülők nevében

Budapest, 2021.

Az Egészségfejlesztési program közzétételéről és megvalósulásáról, mint igazgató gondoskodom:

.....
igazgató

Érvényességi rendelkezések:

Az új egészségfejlesztési program 2021. október 1. napján lép hatályba, és visszavonásig érvényes.